

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA ZE STÁŽE V JIHOAFRICKÉ REPUBLICE

Potchefstroom 04. 09. - 04. 12. 2007

Bc. Pavla Dobrovolná, Bc. Hana Šinková

(studentky oboru: Rehabilitační-psychosociální péče o postižené děti, dospělé a staré osoby- RPN)

Doprava

Do Johannesburgu jsme letěly s Qatar airways z Vídně. Se službami jsme byly velice spokojené. Letenku jsme kupovaly v červnu u GTS international za 25 000,-- Kč. Doporučujeme ale zakoupení letenky již dříve, např. přes Student agency, kde jsme mohly ušetřit až 5 000 Kč.

Po Potchefstroomu jsme jezdily na jízdních kolech, které nám zapůjčila sociální fakulta. Jízda na kolech byla vítaným zpestřením – nejen pro udržení fyziky (kterou jsme později potřebovaly na výlety např. do Dračích hor), ale také proto že bylo mnohem snazší pohybovat se po Potchefstroomu – na praxe i na nákupy. Po městě a v townshipech jezdí místní taxíky, které nahrazují MHD. Tato doprava není doporučována a označuje se jako nebezpečná, my jsme ale s taxíky jezdily skoro každý čtvrtek na praxi do townshipu a nikdy jsme se necítily v ohrožení. Jejich nevýhodou snad může být, že taxík neodjede ze svého stanoviště, dokud není zcela obsazený, tj. dokud v něm není 16 lidí. Ale v Africe nikdo nikam nespěchá ☺.

Pokud nemáte automobil, je doprava po JAR složitější. Pronajmutí auta ale nevyjde zase tak drahé, pokud se vás složí více. Doporučujeme zamluvit si auto přes internet se zahraničními půjčovnami, které mají smlouvy s jihoafrickými půjčovnami. Vyjde to levněji, např. www.autoeurope.com, www.dollar.co.za, atd. Samotné jsme také vyzkoušely dálkový linkový autobus – cena jízdenky závisí na tom, v kterou dobu cestujete a s jakou společností (koupit jízdenky si můžete přes internet, www.computicket.com, nebo v obchodě Friendly, který je hned u univerzitního kampusu). Cestování vlakem se nedoporučuje a nezkoušely jsme ho.

Finance, ubytování, strava

Od MŠMT jsme dostaly příspěvek 30 000,-- Kč, který byl jednorázový na celou dobu pobytu.

Od North West University jsme měly zaplacené ubytování v areálu univerzitního kampusu a také jsme dostávaly měsíčně příspěvek na stravování R 700 (tj. asi 2000 Kč), který nám tak akorát pokryl náklady na stravování – vařily jsme si sami, v kampusu je menza, ale jídlo tam vyjde draž. Dále jsme si hradily internet ve škole (platí se za příjem dat a někdy to bylo na konci měsíce celkem nemilé překvapení; průměrně jsme asi každá zaplatili R 70,--) a kredit na mobil (sim kartu můžete pořídit i za 3,-- Kč, volání a sms vyjdou celkem drahé i po Jižní Africe, na komunikování s domovem jsme využívali skype).

Ceny potravin jsou přibližně stejné jako v ČR. Nakupovat se dá v supermarketech, kterých je v Potchefstroomu několik, např. Interspar, Pick&Pay.

Se sebou jsme si vezly USD a Eura – výměni vám je v každé hlavní pobočce banky. Nejvýhodnější kurz byl u banky ABSA. Ke každé výměně peněz musíte mít se sebou cestovní pas. U ABSy jsme měly zřízeny i bankovní účty, kam nám každý měsíc chodilo oněch R 700

(k tomu musíte mít písemný doklad, že patříte k NWU, a navíc Vás musí provázet někdo z univerzity).

Pojištění

Pojištění vycházelo nejlépe od kreditní karty (ČSOB, KB,...) – dejte si ale pozor, na jak dlouho vám to vychází, někde to je 60 dní, jinde víc. Pro zbytek se pak musíte připojistit.

Očkování

Do JAR není povinné žádné očkování. Doporučuje se proti žloutenkám, meningokokovi, vzteklině a břišní tyfus. Tyto očkování stály celkově kolem 5000,-- Kč. Antimalarika jsme nežívaly - malarické oblasti jsou při severovýchodním pobřeží (hlavně Kruger national park). Je to na vás, jak to s očkováním risknete či nerisknete. Jedna z nás byla očkována na všechno, druhá jen na Hep. B – žádné zvláštní zdravotní obtíže jsme ale ani jedna neměly.

Cestování

Jižní Afrika je příliš velká na to, aby se dala projet celá např. za 14 dnů. Kromě víkendových cestování doporučujeme cestovat nejméně 3 týdny a odlétat z Kapského Města. Nebudete muset chvátat a budete moci zůstat pár dní v nějakém národním parku.

Vízum

Pokud nechcete v Jihoafrické republice zůstat déle než tři měsíce, není vízum potřeba. Protože jsme ale přetahovaly o 14 dnů, kdy jsme cestovaly, musely jsme žádat ve vedlejší město Klerksdorp na Department of Home Affairs o prodloužení, které nás vyšlo na R 425. Velmi doporučujeme zařídit si prodloužení už v Čechách před odletem – jednání s jihoafrickými úřady je zdoluhavé a problematičné.

Praxe

Během týdne jsme navštěvovali čtyři různé organizace.

- 1. Hospic** – organizace pečující o lidi s HIV/AIDS, ale také dalšími onemocněními, nachází-li se klient v terminálním stádiu, a o děti klientů. Pro děti zřídil Hospic školku v townshipu Promosa, kam jsme jezdily každé pondělí. Většina dětí ve školce je také nakažena virem HIV. Během praxe jsme pomáhaly učitelkám s výukou (skládačky, vymalovávání, ...) a volnočasovými aktivitami.
- 2. SAVF** – nezisková organizace zabývající se pěstounskou péčí. Se sociální pracovníci jsme jezdily za klienty domů, do škol, do zaměstnání, pokud jsme je případně nezastihly, docházeli do kanceláře SAVF. Z rozhovorů a pozorování jsme hodnotily sociální situaci, ať už u nových klientů/dětí nebo pěstounů, kteří jsou již v organizaci zaregistrováni několik let a kde šlo o prodloužení pěstounské péče. Po rozhovoru jsme psaly hlášení.
- 3. Es. Le. Grange** – Základní škola a předškolní zařízení pro děti s mentálním postižením. Každou středu jsme vždy dopoledne a odpoledne navštívily výuku dvou

různých tříd. Někde jsme spíše byly jako pozorovatelé, ale v některých třídách jsme se zapojily i do výuky (výuka praktických dovedností jako vaření, práce se dřevem, vyšívání, nebo výuka základních počtů, barev, pojmenování věcí ad.)

- 4. Child Line** – nezisková organizace Child Line provozuje několik programů, jedním z nich je i roční podpora vybraného předškolního zařízení, kam dodávají každý den jídlo pro děti. My jsme každý čtvrtek jezdily do předškolního zařízení Kgatelopele v townshipu Ikageng. Učitelkám jsme pomáhaly s jejich výukou, ale také sami jsme děti učili anglickým názvům dnů, barev, měsíce, povídali pohádky a ke konci praxe i připravovaly divadlo na jejich oslavu konce školního roku.

Součástí praxe byla i exkurze do dalších zařízení – věznice, státní a soukromá nemocnice, zařízení pro dospělé s postižením, a seznámily jsme se s některými projekty studentů sociální práce.

Volný čas

Ve volném čase se dalo využít univerzitního bazénu, který je venkovní. Otevřen je do nočních hodin, vstup je jen na studijní kartu, kterou jsme dostaly první týden; dále počítačových učeben (PC labs – jedna z nich je otevřena 24hodin denně), procházky k přehradě, grilování (braai), cestování (v okolí je poměrně dost menších rezervací se lvy, nosorožci, pakoni, antilopami,...), setkávání s ostatními zahraničními studenty (USA, Švédsko, Lesotho, Nigérie, Německo,...) a v neposlední řadě také sladkého nicnedělání ☺.

Přínosy

Celkové hodnocení stáže v Jihoafrické republice je kladné.

Mohly jsme se prakticky zapojit do sociální práce, což přispělo k mnohem širšímu pohledu na sociální a politickou situaci v Jihoafrické republice.

Velkou zkušeností pro nás bylo také pracovat s dětmi a dospělými, kde je velká jazyková bariéra. Většina černošského obyvatelstva v North-West Province mluví jazykem seTswana, případně afrikánsky. Naši komunikaci jsme tak buď musely omezit na nonverbální nebo naprosto jednoduché věty. Bylo-li to třeba, musely jsme požádat někoho o překlad. Navíc jsme musely působit v zařízeních, které neměli téměř žádné edukační pomůcky. Nezbyvalo tedy než improvizovat, případně si něco vyrobit na příště. Novou zkušeností pro nás bylo i setkání s HIV pozitivitou a onemocněním AIDS vůbec a navíc v tak velkém měřítku.

Pozitiva a negativa

Pozitiva. Za jedno velké pozitivum považujeme již to, že jsme vůbec mohly vycestovat do Jihoafrické republiky a navíc se prakticky zapojit do tamního života. Pozitivním bodem bylo i to, že jedním z oficiálních jazyků je angličtina, takže se domluvíte více méně všude (kromě chudých čtvrtí v North-West Province, viz výše). Obyvatelé Jihoafrické republiky jsou také velice vstřícní a přátelští, takže si na Vás vždy udělají čas, pokud potřebujete s něčím poradit, pomoci atp. Vlastnosti, z kterých by si české obyvatelstvo mohlo vzít příklad.

Velkým světlým bodem byla i naše supervizorka Dr. Roux, která nám vždy naslouchala a věnovala nám spoustu času a energie.

Bydlení v univerzitním kampusu bylo také velice příjemné. Vždy jsme se tam cítili bezpečně a navíc jsme byly v komunitě ostatních zahraničních, ale i místních, studentů, kteří nám

pomohli rychleji se v Potchefstroomu zabydlet. Kampus je také poměrně dobře strategicky umístěn a na kole se dá všude během chvilky dojet.

Negativa – špatná vnitřní komunikace v některých organizacích, tunelování atd. Špatná atmosféra v organizaci se odrážela i do naší praxe – problémy s dopravou, nevstřícné pohledy, pocit, že někoho obtěžujeme...

Jsme rády, že jsme na tuto stáž jely. Zažily jsme nevídané a viděly nečekané!

Nebojte se a jděte do toho! Stojí to za to!

Vše je nejlepší probrat osobně a nad fotkami. Neváhejte nás kontaktovat:

h.sinkova@seznam.cz,

pavla.dobro@centrum.cz

FOTODOKUMENTACE:

tady jsme bydlely

*Praxe
Hospice*

E. S. Le Grange

SAVF

township

Childline

Výlety a cestování

Kohra lion park

Pretoria (provincie Gauteng). Union Buildings.

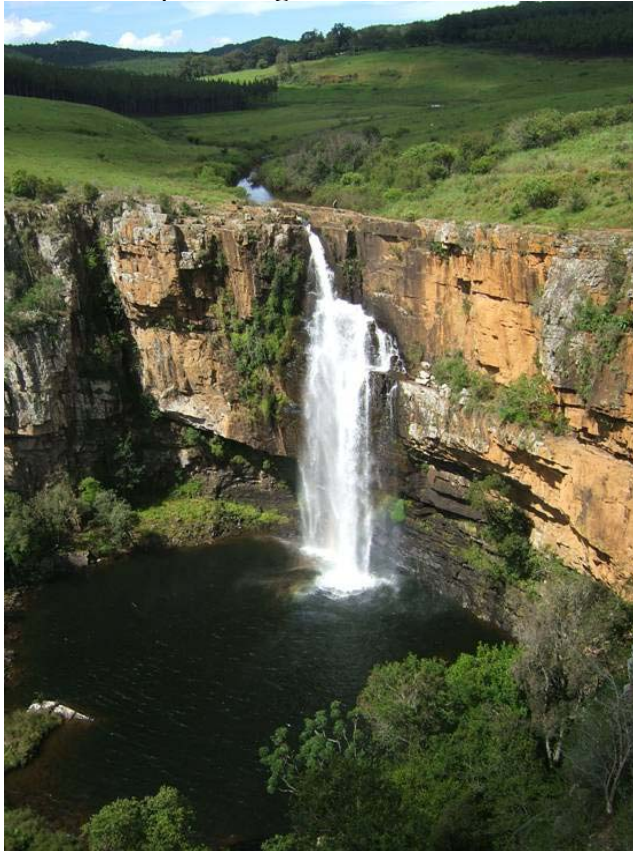
Church square

Northern Drakensberg, provincie Kwazulu-Natal

Provincie Mpumalanga. Berlin Falls.

Three Rondavels

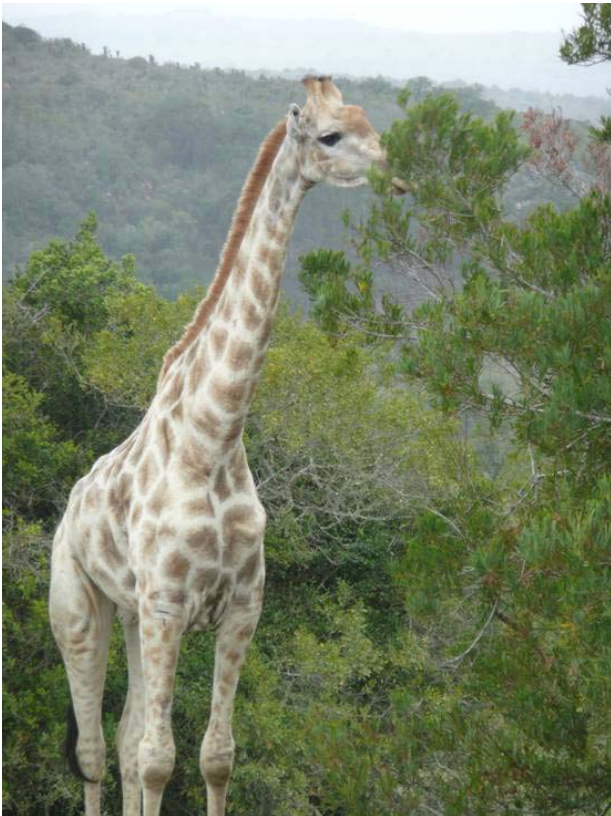
Water Pools

*Provincie Eastern Cape
Eland Game Reserve*

Kwantu Game Reserve

Tsitsikama national park

Cape Agulhas – nejjižnější bod afrického kontinentu

provincie Western Cape

vinařská oblast mezi městy Stellenbosch a Paarl

Cape point

výstup na Stolovou horu – pohled na Kapské město

